

ALBERTO GIACOMETTI, EEN MODERN AVONTUUR

EXPOSITIE-EVENEMENT

13 MAART > 11 JUNI 2019

Alberto Giacometti, *Grande femme I* (Grote vrouw I)
Fondation Giacometti, Parijs. © Succession Alberto
Giacometti (Fondation Giacometti, Parijs + ADAGP,
Parijs)

CONTACTPERSONEN PERS

Nationale en international pers

Claudine Colin Communication

ROMAIN DELECOUR

Tél. : +33 (0)1 42 72 60 01

E-mail : lam@claudinecolin.com

Regionale pers- LaM

VÉRONIQUE PETITJEAN

E-mail : vpetitjean@musee-lam.fr

FLORENTINE BIGEAST - Tél. : + 33 (0)3 20 19 68 80

E-mail : fbigeast@musee-lam.fr

Na het succes van de expositie *Modigliani. L'œil intérieur* (Modigliani. Het interne oog) in 2016, heet het LaM zijn bezoekers in het voorjaar van 2019 welkom voor een nieuwe kijk op een van de grootste kunstenaars van de 20e eeuw: Alberto Giacometti, van wie tot op heden niet vaak werk in Noord-Europese musea is gepresenteerd.

De expositie zal meer dan 150 kunstwerken omvatten, in een origineel traject rond de legendarische grondleggers van de geschiedenis van de moderne kunst. De langgerekte, tere beeldhouwwerken van Alberto Giacometti, deel geworden van de collectieve verbeeldingswereld, vormen silhouetten van mannen en vrouwen die onbeweeglijk of in beweging zijn vastgelegd. De presentatie van deze meesterwerken wordt aangevuld met werk in uitzonderlijke bruikleen, dat de unieke artistieke loopbaan van Giacometti illustreert: zijn eerste werken, waarin we de invloed van het kubisme herkennen, zijn passie voor de Egyptische oudheid – die zijn hele leven een inspiratiebron blijft –, zijn ontmoeting met de surrealist en niet te vergeten zijn latere schilderwerk.

De expositie biedt een nieuwe kijk op het werk van deze kunstenaar van wie de loopbaan bijna een halve eeuw besloeg en wordt aangevuld met een aantal neven thema's in de zalen van het museum, onder andere rond een reeks foto's van Giacometti in zijn atelier en werk van Annette Messager dat een eerbetoon aan Giacometti vormt.

Alberto Giacometti werd in 1901 in Graubünden geboren, bracht zijn hele loopbaan in Parijs door en wijdde zich tot zijn dood in 1966 aan zijn schilderkunst, tekeningen en beeldhouwwerk. Een zekere toenadering tot het kubisme en het surrealisme, evenals zijn interesse in de antieke en niet-westerse kunst en zijn voorliefde voor de mensfiguur maken hem tot een kunstenaar die een bijzondere plaats inneemt, maar ook volledig aansluit bij de artistieke uitdagingen van de 20e eeuw.

DE EERSTE JAREN EN HET SURREALISME

Na zijn studie aan de Ecole des Beaux-Arts in Genève vertrekt Giacometti in 1922 naar Parijs. Hij komt regelmatig in het atelier van Antoine Bourdelle en neemt het werk van de kubisten in zich op, dat zijn eerste werken beïnvloedt. Hij interesseert zich voor beelden uit de oudheid, met name de Egyptische oudheid, en voor Afrikaanse en Oceanische kunst. De niet-westerse kunsten stimuleren hem om afstand te nemen van modelering: zijn figuren worden platter en hij gebruikt een combinatie van tekens om de gelaatstreken weer te geven. Uit deze jaren waarin hij de basis van zijn werk legt, houdt hij een interesse voor de wereldgeschiedenis van de beeldhouwkunst over. Later tekent hij, op de bladzijden van

Alberto Giacometti, *Boule suspendue* (Hangende bol)
Fondation Giacometti, Parijs. © Succession Alberto
Giacometti (Fondation Giacometti, Parijs + ADAGP,
Parijs)

ALGEMEEN COMMISSARIAAT

CATHERINE GRENIER, directrice van de
Fondation Giacometti, Parijs

SÉBASTIEN DELOT, directeur-conservator van
het LaM

BIJZONDER COMMISSARIAAT

CHRISTIAN ALANDETE, hoofd exposities en
edities van de Fondation Giacometti

JEANNE-BATHILDE LACOURT, conservatrice van
de sectie moderne kunst in het LaM

de boeken in zijn bibliotheek talloze kopieën van beroemde werken.

In 1929 wordt hij door de surrealisten opgemerkt en wordt gedurende een paar jaar hun reisgenoot. Een aantal van zijn verwarrendste werken, die uit een dreigende droom lijken te komen, stammen uit deze periode: sculpturen die doen denken aan een mysterieus, meedogenloos speelbord, 'kooien' met zonderlinge figuren, of 'nare voorwerpen' met een sterk seksuele connotatie.

TERUGKEER NAAR HET MODEL

In 1935 stapt Giacometti uit de beweging van André Breton en keert terug naar de mensfiguur en het portret, die tot zijn dood in 1966 de kern van zijn bezigheden zullen vormen. Vrienden, verzamelaars, intellectuelen en bekende personen volgen elkaar op in zijn atelier. In de loop der jaren maakt hij talloze geschilderde en beeldhouwde portretten van zijn naasten - zijn broer Diego, zijn echtgenote Annette, zijn maîtresse Caroline - en van vooraanstaande personen als Simone de Beauvoir, Marie-Hélène de Noailles en de dichter, uitgever en galeriehouder Jacques Dupin, die Giacometti in 1954 ontmoet en die een biografie van de kunstenaar schrijft.

Zoekend naar oplossingen voor de moeilijkheden van de artistieke creatie voert Giacometti, nooit helemaal tevreden, een doorlopende worsteling met het materiaal. De gelijkenis met het levende model blijft een centrale kwestie in zijn geschilderde en beeldhouwde portretten.

Om een oplossing te vinden voor zijn onvermogen om het model weer te geven zoals hij dit ziet, doet hij een beroep op de kunstenaars en beschavingen die hem voorgingen, met een bijzondere plaats voor de Egyptische beelden. We zien dit terug in verschillende emblematische werken: een van zijn eerste portretten van Isabel Nicholas, een kunstenares die zijn minnares en vriendin was, krijgt al in 1936 een Egyptisch kapsel; de houding van sommige staande vrouwen en zittende mannen doet denken aan de godheden op de deksels van sarcofagen of aan Egyptische schrijversbeelden; en de beroemde *Homme qui marche* (Lopende man) heeft van opzij gezien opmerkelijk veel gemeen met het hiërogliefenschrift.

DE MENSFIGUUR TOT ZIJN ESSENTIE TERUGGEBRACHT

Na de Tweede Wereldoorlog werkt Giacometti het model uit dat we van zijn beroemde figuren kennen. De zeer langgerekte, tere figuren, mannen en vrouwen, zijn onbeweeglijk of in beweging, op zichzelf staand of in een groep vastgelegd. De manier waarop de figuren in de ruimte zijn geplaatst, een fundamenteel gegeven in de Egyptische schilder- en beeldhouwkunst, staat centraal in een serie

Alberto Giacometti, *L'Homme qui marche I* (Lopende man I). Fondation Giacometti, Parijs. © Succession Alberto Giacometti (Fondation Giacometti, Parijs + ADAGP, Parijs)

De expositie geniet de bijzondere steun van de

van het mecenaat van de

van het mecenaat van

en van de club voor partner-bedrijven van het museum

werken die zijn omgeven door een kooi of samengevoegd op een platform. De structuur is zowel open als gesloten en omvat een of meerdere personages, in een omgeving die soms doet denken aan het podium in een theater, een vitrine, een plein of een open plek in het bos.

De *Femmes de Venise* (Venitiaanse vrouwen), die hij voor de biënnale van Venetië in 1956 maakte, belichamen deze periode waarin man en vrouw als landschappen worden beschouwd: de hoofden van de mannen zijn stenen, de lichamen van de vrouwen zijn bomen. De originele gipsversies van de *Venetiaanse vrouwen*, waar na de biënnale bronzen afgietsels van zijn gemaakt, werden van 2015 tot 2017 gerestaureerd en zijn nu voor het eerst weer in deze configuratie te zien.

Aan het eind van zijn leven zorgen een reeks bestellingen voor monumentale stukken dat deze droom verwezenlijkt wordt. In de jaren 1950 en 1960 duiken er in zijn schilderwerk tevens schimmige figuren op, in een ruimte halfweg tussen atelier en droomwereld, een soort parallelwereld waar de mens zich zo goed en kwaad als het gaat overeind houdt.

In de permanente expositiezalen vormen meerdere contrapunten een uitnodiging om de verkenning van het werk van Giacometti voort te zetten:

- Foto's van het atelier van Giacometti
- Een selectie platen uit het boek *Paris sans fin* ('eindeloos Parijs'), dat de kunstenaar in 1969 publiceerde
- Het kunstwerk *Sans légende* (zonder legende) (2012) van Annette Messager
- Een tentoonstelling met werken van Carlo Zinelli
- *Autour de la collection : Ubac, Miró, Dupin* over de associatie tussen poëtische en plastische talen

Expositie georganiseerd in samenwerking met de Fondation Giacometti, Parijs

LaM - PRAKTISCHE INFO

De expositie *Alberto Giacometti, een modern avontuur* is geopend van dinsdag t/m donderdag van 13 u. tot 18 u., vrijdag van 13 u. tot 21.30 u., zaterdag van 11 u. tot 18 u., op zon- en feestdagen (incl. ma. 22 april en ma. 10 juni) van 10 u. tot 18 u.

Tijdens de schoolvakanties van zone B [Fr.] van dinsdag t/m vrijdag geopend vanaf 11 u. (sluitingstijden blijven ongewijzigd)

Gesloten op maandag (behalve ma. 22 april en ma. 10 juni: 10 u.-18 u.) en op 1 mei

Tarieven expositie + permanente collectie Vol tarief € 11 / met reductie € 8 / gratis

Inlichtingen: +33 (0)3 20 19 68 68/51 – www.musee-lam.fr

Reserveringen (groepen): +33 (0)3 20 19 68 88